

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 666/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Dudíša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020, uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 a sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 a písomným upovedomeniam Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-2 z 20. júla 2023 a č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-4 zo 4. septembra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 9. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 2, čl. 3, čl. 7, čl. 7, čl. 12, čl. 13, čl. 16, čl. 19, čl. 46, čl. 47, čl. 48, čl. 49 a čl. 50 a iných Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 3, čl. 5, čl. 6, čl. 8, čl. 13 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 1, čl. 2 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 7 a čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4, čl. 6, čl. 7, čl. 17, čl. 20, čl. 21 a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie rozsudkom krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020, uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 a sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 a písomnými upovedomeniami generálnej prokuratúry č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-2 z 20. júla 2023 a č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-4 zo 4. septembra 2023.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a predovšetkým zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu Chemnitz, Spolková republika Nemecko sp. zn. 1 Ks 840 Js 33583/09 z 13. decembra 2010 (ďalej len „rozhodnutie cudzozemského súdu“),

ktorý nadobudol právoplatnosť 22. júna 2011, uznaný vinným zo spáchania trestných činov vraždy v jednočinnom súbehu s pokusom o lúpež v obzvlášť závažnom prípade s následkom smrti a trestného činu krádeže podľa § 211, § 242 ods. 1, § 243 ods. 1 č. 2, § 249 ods. 1, § 250 ods. 2 č. 1, § 251, § 22, § 23 ods. 1, § 52 a § 53 Trestného zákonníka Spolkovej republiky Nemecko. Krajský súd rozsudkom č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 rozhodol podľa § 15 ods. 1, § 17 ods. 1 zákona č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii, a o zmene a doplnení zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov o uznaní predmetného cudzozemského rozhodnutia a výkone doživotného trestu odňatia slobody, ktorý bol sťažovateľovi uložený na území Slovenskej republiky. Zároveň krajský súd v rozsudku č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 rozhodol podľa § 517 ods. 2 Trestného poriadku a § 48 ods. 3 písm. a) Trestného zákona o tom, že sťažovateľ bude pokračovať vo výkone doživotného trestu odňatia slobody bez jeho premeny v ústave na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia. Rozsudok krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 nadobudol právoplatnosť 11. marca 2020.

3. Sťažovateľ vzdoroval rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 podaním dovolania z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 odmietnuté podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku (v spojení s § 372 ods. 1 Trestného poriadku). Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 dôvodil nesplnením podmienok dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu, že sťažovateľ nepodal proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 odvolanie ako riadny opravný prostriedok.

4. V ďalšom sťažovateľ neúspešne požiadal najvyšší súd o odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020. O tejto žiadosti rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 tak, že podľa § 64 ods. 1 Trestného poriadku navrátenie lehoty nepovolil.

5. Napokon sa sťažovateľ pokúšal o prinavrátenie lehoty na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 aj prostredníctvom využitia (podľa názoru sťažovateľa v čase pred podaním ústavnej sťažnosti účinných prostriedkov nápravy) podnetu podľa § 31 a nasl. a opakovaného podnetu podľa § 36 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“), o čom svedčia písomné upovedomenia generálnej prokuratúry č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-2 z 20. júla 2023 a č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-4 zo 4. septembra 2023.

6. Nosným prvkom sťažovateľovej argumentácie je jeho nesúhlas s uznaním cudzozemského rozhodnutia rozsudkom krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 na podklade nesporného skutkového zistenia o tom, že sám dobrovoľne súhlasil s tým, aby bol na výkon doživotného trestu odňatia slobody odovzdaný na územie Slovenskej republiky, pričom toto zistenie nemá byť pravdivé, keďže on taký súhlas nikdy neudelil a je to práve osoba sťažovateľa, ktorá je tým najhodnovernejším zdrojom takejto informácie, resp. skutkového zistenia ako zákonného predpokladu odovzdania osoby na výkon trestu odňatia slobody na územie Slovenskej republiky. Sťažovateľ teda tvrdí, že *„konanie na KS-Košice č. 8Ntc/2/2019 nespĺňalo požiadavky spravodlivosti, ústavnosti ani zákonnosti, lebo súd sa dopustil svojvôle, založil stav existencie opomenutých dôkazov, rozhodnutie založil na nedostatočnom objasnení veci a na nesprávnych*

skutkových zisteniach... porušil právo navrhovateľa na spravodlivý súd vo všetkých jeho formách od prístupu k súdu, cez porušenie realizovať jeho procesné práva pred súdom, porušenie práva na právnu pomoc, až po porušenie práva na súdnu ochranu a zákaz odmietnutia spravodlivosti.“. Podľa sťažovateľa bude v konaní o ústavnej sťažnosti potrebné „vykonať posúdenie toho či navrhovateľ mal k dispozícii odvolanie proti rozhodnutiu KS-Košice, a či toto odvolanie mohol účinne realizovať“ nakoľko „súd nijako nevysvetlil ani neodôvodnil prečo nevykonal hlavný dôkaz (zistenie, či navrhovateľ naozaj súhlas dal – od samotného navrhovateľa).“.

7. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nasledujúci nález:

„1. Základné práva [redacted]... na ochranu súkromia, zákaz vyhostenia, na odvolanie, na súdnu ochranu, na spravodlivý súd, na účinný opravný prostriedok (aj) s prístupom k súdu a pod., zaručených najmä v čl. 3,5, 6, 8, 13, 14 Dohovoru, v čl. 1, 2 dodatkového protokolu k dohovoru č. 7, v čl. 2, 3, 7, 12, 13, 16, 19, 46, 47, 48, 49, 50 a iné Ústavy SR, v čl. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 17, 20, 21, a 47 Charty základných práv EU, postupom, konaním a rozhodnutím KS- Košice č. 8Ntc/2/2019, NS SR č. 2 Urto 3/2023 a GP SR č. IV/4 Pz 309/23/1000-4, IV/4 Pz 309/23/1000-2 porušené boli.

2. Ústavný súd priznáva navrhovateľovi spravodlivé zadosťučinenie vo výške 20.000,-€ z titulu nemajetkovej ujmy...

3. Ústavný súd SR týmto zrušuje rozhodnutia: KS - Košice zo dňa 16.1.2020 č. 8Ntc/2/2019, NS SR zo dňa 12.1.2022 č. 1Tdo/60/2021 zo dňa 15.8.2022 č. 2 Urto 3/2023, GP SR zo dňa 20.7.2023 č. IV/4 Pz 309/23/1000-2 a zo dňa 4.9.2023 č. IV/4 Pz 309/23/1000-4 a veci vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie/tia.

4. Porušovateľ práva je povinný zaplatiť aj trovy právneho zastúpenia...“

8. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu nemajetnosti.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť proti viacerým rozhodnutiam všeobecných súdov, ktoré priamo alebo nepriamo súvisia s uznaním rozhodnutia cudzozemského súdu a o pokračovaní vo výkone právoplatne uloženého doživotného trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky a v súvislosti s ktorými sa domáha vyslovenia porušenia celého katalógu základných práv a slobôd (bod 1) bez špecifikácie ich vecnej súvislosti s predmetom predmetnej právnej veci. Rovnaké to je aj pri atakovaní záverov generálnej prokuratúry a jej písomných upovedomení č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-2 z 20. júla 2023 a č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-4 zo 4. septembra 2023 týkajúcich sa rovnakého predmetu konania, a to pri snahe doceliť uplatnenie právomoci generálneho prokurátora podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre.

10. Ústavný súd po oboznámení sa s predmetom právnej veci sťažovateľa konštatuje, že podstatou ním podanej ústavnej sťažnosti je porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 a uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 a sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023. Krajský súd

rozsudkom č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 rozhodol o uznaní rozhodnutia cudzozemského súdu a o pokračovaní vo výkone trestu odňatia slobody na doživotie na území Slovenskej republiky. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 odmietol sťažovateľom podané dovolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 z dôvodu nesplnenia zákonných podmienok na podanie dovolania podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku v spojení s podmienkou dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku spočívajúcou vo využití riadneho opravného prostriedku. Napokon najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 zamietol podľa § 64 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľom podanú žiadosť o navrátenie lehoty na podanie odvolania.

II.1. Záonné podmienky konania pred ústavným súdom:

11. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

14. Podľa § 40 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie sa ústavnému súdu podáva písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

15. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

16. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

17. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

18. V nadväznosti na citované ustanovenie zákona o ústavnom súde ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na

d'alsie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014, III. ÚS 175/2020, IV. ÚS 460/2023).

19. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

20. Ústavný súd ďalej poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

21. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

II.2. Posúdenie veci:

22. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 14/2012, IV. ÚS 71/2021).

23. Ústavný súd stabilne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, avšak musí dať odpoveď na otázky, ktoré majú pre vec podstatný význam (II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04). Ak ide o argument, ktorý je vo veci rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06). Teda všeobecný súd je povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony účastníka primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným právom (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 32/07). Ústavný súd považuje za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06) alebo závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 13/00, I. ÚS 115/02, I. ÚS 139/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

24. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú možno preto považovať sťažnosť, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

25. Ústavnú sťažnosť bolo možné v potrebnom rozsahu posúdiť aj bez ohľadu na nedostatok právneho zastúpenia, ktoré by na rozhodnutí ústavného súdu vzhľadom na povahu veci a uplatnených námietok nemohlo nič zmeniť. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti a zo zistení ústavného súdu je zrejmé, že rozsudok krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 bol sťažovateľovi doručený 24. februára 2020 a tento proti nemu nepodal odvolanie napriek tomu, že predmetný rozsudok obsahoval poučenie o riadnom opravnom prostriedku, a to v znení: *„Proti rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré môže podať odsúdený alebo prokurátor v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach. Odvolaním nemožno napadnúť dôvody, pre ktoré bolo rozhodnutie vydané v inom členskom štáte. Odvolanie má odkladný účinok. O odvolaní rozhodne Najvyšší súd Slovenskej republiky.“* Z uvedeného je nepochybné, že sťažovateľ bol riadne poučený o možnosti podať riadny opravný prostriedok vrátane lehoty a dôvodov na jeho podanie, ako aj bol informovaný o tom, ktorý orgán disponuje právomocou o ňom rozhodnúť. Nie je pritom podstatná absencia prístupu k právnym predpisom Slovenskej republiky, keďže tvrdený nesúhlas s výkonom trestu v Slovenskej republike (bod 6 tohto odôvodnenia) bolo možné podľa citovaného poučenia dostatočne vyjadriť aj laicky.

26. Sťažovateľ vzdoroval rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 podaním dovolania z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), h) a i) Trestného poriadku, ktoré

bolo uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 odmietnuté podľa § 382 písm. d) Trestného poriadku z dôvodu nesplnenia podmienky vyplývajúcej z § 372 ods. 1 Trestného poriadku. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 konkrétne uviedol, že „*Pokiaľ obvinený rezignoval na možnosť podať odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa, vyjadril tak s ním spokojnosť a akceptoval ho so všetkými dôsledkami z neho plynúcimi. V ďalšom – dovolacom konaní, sa preto nemôže domáhať ochrany svojich práv, ak sa o tieto práva skôr sám dostatočne nezaujímal, resp. rozhodnutie súdu akceptoval (vigilantibus leges sunt scriptae – zákony sú napísané pre bdelych, treba byť bdely, aby sme mohli ochrániť svoje právo, vigilantibus iura – právo je na strane ostrážitých, vigilantibus non dormientibus iura subveniunt – právo pomáha bdelym, nie spiacim).*“.

27. Najvyšší súd v ďalšom svojom uznesení sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 zamietol podľa § 64 ods. 1 Trestného poriadku sťažovateľom podanú žiadosť o navrátenie lehoty na podanie odvolania. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 ozrejmil, že sťažovateľ „*neuviedol žiadne dôležité dôvody, ktoré mu bránili podať odvolanie tak, ako ich vyžaduje citované ustanovenie § 64 ods. 1 Trestného poriadku. Len samotná skutočnosť, že nemal v tom čase obhajcu takýmto dôvodom nie je, nijako mu totiž nebránila podať odvolanie, hoc i neodôvodnené. V poučení vyššie uvedeného rozsudku bolo jasne a v súlade so zákonom uvedené kde, a v akej lehote môže odvolanie podať. Tiež mu nič nebránilo žiadať príslušný slovenský súd o ustanovenie obhajcu v prípade, že sa domnieval, že tento mu je nevyhnutne potrebný na podanie (respektíve adekvátne odôvodnenie) odvolania.*“. Zároveň najvyšší súd k argumentácii sťažovateľa o tom, že jeho právo podať odvolanie bolo iba formálne z dôvodu výkonu väzby v Nemecku, kde nemal prístup k obhajcovi a ani nemal čas si ho zvoliť/zabezpečiť, poukázal na to, že aj jej akceptovaním by „*nebola by splnená ani ďalšia z podmienok vyžadovaných Trestným poriadkom. [REDAKOVANÉ] bol dňa 13. augusta 2020 dodaný do výkonu trestu odňatia slobody v Slovenskej republike, konkrétne do Ústavu na výkon trestu [REDAKOVANÉ], ako to vyplynulo z č 1 220 - 225 spisu. V Slovenskej republike sa teda nachádzal od 13. augusta 2020. Je teda zrejmé, že dňa 16. augusta 2020 [REDAKOVANÉ] uplynula aj zákonná trojdňová lehota od odpadnutia prekážky, pre ktorú ako on tvrdí nemohol vo väznici v Spolkovej republike Nemecko podať odvolanie.*“.

28. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal a mohol proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 podať odvolanie, resp. zo zistených okolností veci nič nenasvedčuje tomu, aby bol sťažovateľ akokoľvek znevýhodnený, resp. inak diskvalifikovaný pri podaní tohto opravného prostriedku. Ústavný súd nemohol podporiť sťažovateľom pretláčaný výklad o „*iluzórnosti jeho práva podať odvolanie*“, keďže právne účinky by malo jeho odvolanie podané aj v laickej rovine, v ktorom mal a mohol poukázať (v elementárnej skutkovej rovine) presne na tie argumenty, na ktoré poukazuje aj v podanej ústavnej sťažnosti, a to že (i) nedal súhlas na výkon trestu na území Slovenskej republiky, (ii) že takýto súhlas je možné získať len od osoby odsúdeného a (iii) z dôvodu preverenia ním deklarovanych skutočností je potrebné ho aj osobne vypočuť, teda vykonať „*hlavný dôkaz (zistenie, či navrhovateľ naozaj súhlas dal – od samotného navrhovateľa)*“. Inými slovami, sťažovateľ mal a mohol aj s ohľadom na svoje osobné okolnosti a v podanej ústavnej sťažnosti predložené argumenty vzdorovať rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020, pričom o takejto možnosti bol aj riadne poučený (bod 25). V naznačenom smere ústavný súd považuje uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 za zákonné a ústavne konformné (bod 26). Taktiež je nutné prisvedčiť správnosti

záverov najvyššieho súdu v uznesení sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023, v ktorom bolo sťažovateľovi vysvetlené, že nielenže požiadal o navrátenie lehoty z dôvodov, ktoré sú postavené mimo judikatúrou ustálených dôležitých dôvodov (rozumej aj prekážky v subjektívnej rovine a objektívnej rovine), ale zároveň nedodržel ani ďalšiu podmienku (ktorá musí byť splnená kumulatívne), a to že o odpustenie zmeškania lehoty nepožiadala do 3 dní odo dňa odpadnutia prekážky, ktorá bránila riadnemu uskutočneniu úkonu (záver bodu 27).

29. Pokiaľ sa sťažovateľ snažil o prinavrátanie lehoty na podanie odvolania proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 prostredníctvom podnetov podľa § 31 ods. 1 a § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre, o čom bol písomne upovedomený listami generálnej prokuratúry č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-2 z 20. júla 2023 a č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-4 zo 4. septembra 2023, tak už zo zákonného znenia príslušných ustanovení zákona o prokuratúre vyplýva, že nejde *a priori* o účinný prostriedok nápravy. Sťažovateľ sa teda v rozpore s § 31 ods. 2 zákona o prokuratúre domáhal výkonu prokurátorského opatrenia mimo rozsahu právomoci prokurátora, ktoré nebolo možné posúdiť ako podnet z dôvodu podľa § 31 ods. 3 písm. e) v spojení s § 31 ods. 5 zákona o prokuratúre. Inými slovami, v relevantnej súvislosti prostredníctvom podnetu nie je reparačný fakt, že sťažovateľ procesne zlyhal v dôsledku svojej nedôvodnej rezignácie na podanie odvolania.

30. Vo vzťahu k rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 mal sťažovateľ využiť riadny opravný prostriedok, čo neurobil, v dôsledku čoho ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti z dôvodu neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

31. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa primárne z dôvodu oneskorenosti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde a subsidiárne z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

32. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023 ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

33. Napokon vo vzťahu k písomným upovedomeniam generálnej prokuratúry č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-2 z 20. júla 2023 a č. k. IV/4 Pz 309/23/1000-4 zo 4. septembra 2023 odmieta ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, keďže využitie podnetu podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre a opakovaného podnetu podľa § 36 ods. 1 zákona o prokuratúre nie je účinným prostriedkom nápravy (bod 31), ktorým by bolo možné domáhať sa ochrany svojich práv proti rozsudku krajského súdu č. k. 8Ntc/2/2019-201 zo 16. januára 2020 vrátane postupu a uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 1Tdo/60/2021 z 12. januára 2022 a sp. zn. 2 Urto 3/2023 z 15. augusta 2023.

III. Žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu

34. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

35. Podľa § 37 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiada o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

36. Vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd uvádza, že takýmto žiadostiam vyhovie v prípade súčasného (kumulatívneho) splnenia podmienok vyplývajúcich z § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde a jeho ustálenej doterajšej judikatúry v tejto oblasti, t. j. 1. ak ustanovenie právneho zástupcu odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa (ak vzhľadom na svoje majetkové pomery nedisponuje dostatočnými zdrojmi na úhradu trov právneho zastúpenia) a 2. ak zároveň nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

37. Z dôvodu odmietnutia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti v celom jej rozsahu nie je splnená druhá podmienka na postup ústavného súdu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, a to že v právnej veci sťažovateľa nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. V dôsledku tohto záveru ústavný súd ani nepristúpil k preverovaniu majetkových pomerov sťažovateľa a sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom nevyhovel. Tým je zároveň subsidiárne daný vo vzťahu k výroku I uznesenia aj dôvod na odmietnutie sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. decembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu